

Osuwisko

Lista kontrolna przygotowania

Osuwiska to skały, gleba i błoto osuwające się ze zbocza góry. Mogą one wystąpić nagle lub rozwijać się powoli przez jakiś czas. Stwarzają śmiertelne zagrożenie, zabierając ze sobą domy i drogi. Osuwisko może zostać wywołane trzęsieniem ziemi, obfitymi opadami deszczu, topniejącym śniegiem, erupcją wulkanu i pożarem lasu. Powodzie i lawiny błotne, spływy kohezyjne i lawiny śnieżne to różne rodzaje osuwisk. Kryzys klimatyczny powoduje coraz bardziej intensywne opady deszczu, wcześniejsze topnienie śniegów, podnoszenie poziomu mórz i większe pożary lasów, co zwiększa ryzyko powstawania osuwisk. Możemy jednak podjąć odpowiednie działania, aby się na nie przygotować. Przygotuj się teraz, aby chronić siebie i swoich bliskich oraz swój dom.

Co należy zrobić: Przed

Poznaj ryzyko

- Dowiedz się, czy w Twojej okolicy wstępuje ryzyko osuwisk. Osuwiska mogą wystąpić w każdym stanie i na każdym terytorium USA. Każda góra i każde wzgórze może być źródłem osuwiska.
- Na największe ryzyko narażony jest obszar, w którym już wcześniej wystąpiło osuwisko.
- Nawet kilkucentymetrowe osuwisko może uszkodzić Twój dom, zerwać linie wodociągowe i kanalizacyjne oraz spowodować popękanie fundamentów Twojego domu.
- Poznaj przyczyny i objawy osuwisk:

Ogranicz ryzyko

- Zwróć się do specjalisty o zbadanie Twojego terenu. Istnieją sposoby na ograniczenie ryzyka wystąpienia osuwiska.
- Unikaj wykopów na stromych zboczach.
- Obsadzaj zbocza dużą ilością lokalnych roślin i drzewami, unikać ich ścinania.
- Nie kieruj wody deszczowej spływającej z dachu na zbocze dla uniknięcia ryzyka osuwiska.

Zaplanuj swoje bezpieczeństwo

- Poznaj zasady reagowania kryzysowego oraz plany ewakuacji dla Twojej okolicy.
- Przygotuj plan reagowania kryzysowego dla swojej rodziny lub firmy.

Jeżeli uznasz, że osuwisko może wystąpić

- Ewakuuj się! Najlepszym sposobem ochrony jest opuszczenie miejsca potencjalnego osuwiska.
- A kiedy będziesz już bezpieczny:
  - Zadzwoń na numer 9-1-1 i zgłoś sytuację kryzysową.
  - Poinformuj dotkniętych kryzysem sąsiadów. Twoi sąsiedzi mogą nie być świadomi zagrożenia.

Zapoznaj się z ostrzeżeniami przed osuwiskiem

- **Landslide advisory:** Wskazuje na możliwość wystąpienia osuwiska na danym obszarze.
- **Landslide Watch:** Oznacza, że wystąpienie osuwiska jest prawdopodobne. Po ogłoszeniu ostrzeżenia Landslide Watch mieszkańcy danego obszaru powinni sprawdzać warunki pogodowe i rozważyć opuszczenie tego obszaru.
- **Landslide Warning:** Ostrzeżenie to wskazuje, że osuwisko wystąpiło i rozwija się. Unikać przebywania na tym obszarze. W przypadku znalezienia siew miejscu osuwiska należy je jak najszybciej opuścić.

Przyczyna osuwiska	Objawy wskazujące na wystąpienie osuwiska
<p>Przyczyny naturalne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intensywne opady deszczu • Gleba nasiąknięta wodą • Erozja pod wpływem fal lub prądu rzeki • Strome zbocza • Trzęsienie ziemi • Pożar lasu <p>Działalność człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odprowadzanie ścieków na zbocza • Niezabezpieczone wykopy • Nieprawidłowe ułożenie szamba • Nadmierne obciążanie zbocza • Brak odwodnienia chodnika • Niezabezpieczone strefy zasypu • Niedostateczny nadzór systemów irygacyjnych • Pożar lasu 	<ul style="list-style-type: none"> • Przechylone lub powyginane drzewa • Obwisłe przewody linii energetycznej • Źródła wody, które pojawiły się w nowym miejscu lub strumienie, które nagle przestały płynąć • Spękania gruntu • Kopce ziemi na zboczu • Zapadnięte lub spękane drogi • Popękane ulice, ściany, podłogi oraz przestrzenie wokół drzwi i okien • Popękane lub przerwane rury • Przechylone podłogi, słupy lub ściany • Okna i drzwi, które nagle się blokują • Ruchy gleby z dala od fundamentów • Sposób, w jaki woda deszczowa spływa w pobliżu Twojego domu. Zapamiętaj miejsca, w których strumienie spływającej wody łączą się. Może to wskazywać na miejsce podatne na osunięcie

A co z lawinami śnieżnymi?

Lawina śnieżna to duża ilość śniegu, która przemieszcza się szybko w dół zbocza góry. Kiedy lawina zatrzymuje się, śnieg jest ubity. Osoby zasypane lawiną mogą nie być w stanie się z niej wydobyć. Mogą one umrzeć w wyniku uduszenia, odniesionych obrażeń ciała lub wyziębienia.

Przygotuj się do lawiny zanim ona wystąpi:

- Dowiedz się więcej o ryzyku wystąpienia lawiny.
- Unikaj przebywania w obszarach podwyższonego ryzyka.
- Zapoznaj się z oznakami zagrożenia, dowiedz się o ostatnie lawiny i obserwuj spękania na zboczach.
- Naucz się rozpoznawać warunki stwarzające zagrożenie.
- Otrzymuj ostrzeżenia od U.S. Forest Service
- Avalanche Center. Twoja społeczność może też dysponować lokalnym systemem ostrzegania.

Co należy zrobić: W trakcie

- Jedyne bezpieczny sposób to opuszczenie obszaru przed wystąpieniem osuwiska. Ścisłe przestrzegaj poleceń lokalnych urzędników. Jeżeli zalecą oni ewakuację, wyjedź niezwłocznie. Jeżeli czujesz się zagrożony, wyjedź od razu - nie czekaj na oficjalny komunikat.
- Śledź warunki pogodowe. Pamiętaj, że krótkie ale intensywne opady deszczu mogą powodować osuwiska.
- Nie przekraczaj drogi, którą płynie woda lub błoto. **Zawróć, żeby nie utonąć!**
- W czasie zagrożenia unikaj przebywania w dolinach rzek lub na nisko położonych terenach.

Co należy zrobić: Po

Zachowaj bezpieczeństwo

- Przebywaj z daleka od osuwiska. Możliwe jest wystąpienie dodatkowych osuwisk.
- Sprawdź, czy w bezpośrednim obszarze osuwiska nie ma uwięzionych i rannych osób. Skieruj do nich przeszkolonych ratowników.
- Po ewakuacji dowiedz się od lokalnych urzędników, czy powrót do domu jest bezpieczny.
- Unikaj uszkodzonych lub przewróconych linii energetycznych, słupów i przewodów. Stwarzają one ryzyko porażenia prądem.
- Sprawdź swój dom i majątek pod kątem uszkodzeń. W razie potrzeby skonsultuj się ze specjalistą.
- Ustabilizuj grunt roślinami i obiektami małej architektury.

Zadbaj o siebie

- Złe uczucia, stres lub niepokój po katastrofie lub innej sytuacji kryzysowej to całkowicie normalna rzecz.
- Odżywiaj się zdrowo i śpij na tyle dużo, żeby poradzić sobie ze stresem.
- Możesz skontaktować się z bezpłatną infolinią Disaster Distress, jeśli zechcesz z kimś porozmawiać. Zadzwoń lub wyślij SMS na numer **1-800-985-5990**.

Prepare so you can protect.

| Więcej informacji na redcross.org/prepare

| Pobierz aplikację na nagłe przypadki

